

SAYI : 2019/6820-S.10386
BAŞVURU NO : 2019/3829
KARAR TARİHİ : 05/08/2019

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURUYA KONU İDARE : HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ
BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın, tıbbi malzeme satışından doğan alacağının
İdare tarafından ödenmesi talebi hakkındadır.
BAŞVURU TARİHİ : 15/02/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Kurumumuza Sanayi İthalat İhracat Tic. Ltd. Şti.'yi temsilen başvuruda bulunan (TCKN: ...), *Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından tıbbi malzeme alımı yapıldığını, alınan tıbbi malzemelere ilişkin kesilen üç adet toplam 106.716,77 TL fatura bedellerinin ödenmediğini, 400 günlük ödeme vadesinde ödenmesinin taahhüt edildiğini, ancak 900 gün geçmiş olmasına rağmen ödeme yapılmadığını, üç yıl önce teslim edilen ürünlerin hasta üzerinde kullanıldığını ve Sosyal Güvenlik Kurumuna fatura edilerek ödemenin alındığını, ayrıca Rektörlüğün 2018 yılında kesilmiş faturaları ödemesine karşılık tarafının alacağının ödenmediğini, iki yıl vadesi geçmiş olan alacaklarından %27'lere varan oranda iskonto talep edildiğini, ancak firmanın anılan düzenlemeden yararlanmak istememesi gerekçe gösterilerek ödeme yapılmadığını, mağdur olduklarını iddia ederek alacaklarının ödenmesini, ödeme yapmayan ve sözleşme sürelerine uymadan ödeme planı düzenleyen yetkililer hakkında işlem yapılmasını talep etmektedir.*

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Şikâyet başvurusunun çözüme kavuşturulması amacıyla Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörlüğü'nden bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. **İlgili idarenin 26/03/2019 tarihli ve ... sayılı cevabi yazı ve eklerinde özetle;**

2.1) Muhasebat Genel Müdürlüğünün 07/05/2018 tarihli, ... sayılı ve '2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu Geçici 75. Madde' konulu yazısında, *"Bu Kanun kapsamında yapılacak ödemeler sonrasında, öncelikle 1/1/2018 tarihinden sonraki mal ve hizmet alımları ile ilgili ödemeler yapılacaktır. Üçer aylık dönemler itibarıyla nakit akışlarının uygun olması halinde 31/12/2017 öncesi dönemlere ait vadesi geçmiş borçlar, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenecektir. Ancak kapsama girse dahi uygulamadan yararlanmayan alacakların*

ödemeleri, Kanun kapsamındaki ödeme işlemlerinin tamamlanmasından sonra getirilen bu yeni düzenlemeye göre oluşturulacak ödeme planı doğrultusunda yapılacaktır.” ifade edildiği,

2.2) Bu bağlamda 2015 yılına ait 1.340.234,32 TL, 2016 yılına ait 8.288.040,57 TL borçlarının bulunduğu, toplamda firma borçlarının 80.000.000 TL civarında olduğu, Muhasebat Genel Müdürlüğünün yukarıda belirtilen yazısına istinaden 2017 ve 2018 yılı borçları ödenemediğinden, 2015-2016 yıllarına işlem yapılamadığı,

2.3) Yukarıda belirtilen madde kapsamında ilgili firma söz konusu haktan yararlanmadığından, kapsama girse dahi uygulamadan yararlanmayan alacakların ödenmesinin Saymanlık Müdürlüğünün nakit durumuna ve yapılan planlamalara göre mümkün olan en kısa vadelerde ödeneceği açıklamalarına yer verilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3) 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasasının "Mülkiyet hakkı" başlıklı 35 nci maddesinde; *“Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.”,*

3.1) "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74 üncü maddesinde; *“... Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler. ... ”,*

4) Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine Ek (1) No.lu Protokol'ün "Mülkiyetin korunması" başlıklı 1 nci maddesinde; *“Her gerçek ve tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Bir kimse, ancak kamu yararı sebebiyle ve yasada öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir. Yukarıdaki hükümler, devletlerin, mülkiyetin kamu yararına uygun olarak kullanılmasını düzenlemek veya vergilerin ya da başka katkıların veya para cezalarının ödenmesini sağlamak için gerekli gördükleri yasaları uygulama konusunda sahip oldukları hakka hâlel getirmez.”,*

5) 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun "Kurumun Görevi" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; *“Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”,*

6) 04/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 75 inci maddesinde, *“Devlete ait üniversitelerin tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimleri ile rektörlüklerine bağlı sağlık hizmeti sunan enstitüleri döner sermaye işletmelerinin 31/12/2017 tarihi itibarıyla muhasebe kayıtlarında yer alan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmemiş ilaç ve tıbbi malzeme alımlarına ilişkin borçları, ikinci fıkrafta*

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

belirtilen şartların birlikte gerçekleşmesi halinde, Maliye Bakanlığı bütçesinden işletmeye verilen borç karşılığında ilgili döner sermaye muhasebe birimi tarafından defaten ödenir.

Gerçek veya tüzel kişi alacaklıların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren kırk beş gün içerisinde;

a) Kapsama dâhil alacak tutarı yerine, vade tarihi ve alacağın türüne (ilaç, tıbbi malzeme türleri itibarıyla) göre **Bakanlar Kurulunca belirlenecek olan iskonto oranlarının uygulanması sonucu** hesaplanacak tutarın ödenmesini kabul ettiğine ve iskonto oranına tekabül eden tutardan feragat ettiğine,

b) Kapsama giren alacakları için açmış oldukları davalar ile icra takiplerinden feragat ettiğine,

c) Kapsama dâhil alacaklardan bu madde uyarınca ödeme yapılanlarla ilgili hak ve alacakların hiçbir şekilde ihtilaf konusu yapılmayacağına,

dair yazılı olarak ilgili işletmeye başvurusu gerekmektedir. Alacaklılar ilgili işletmedeki kapsama dâhil tüm alacakları için başvuruda bulunmak zorundadır. Başvuru sırasında alacaklılar, bu fıkranın (b) bendi kapsamındaki feragat beyanını mahkemelere veya icra müdürlüklerine sunduklarına ilişkin tevsik edici belgeleri de ibraz etmek zorundadır.

İşletmeler, başvuru süresinin sona ermesini müteakip bu madde kapsamında başvuruda bulunan gerçek ve tüzel kişi alacaklıların ve bu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendi kapsamında hesaplanan alacak tutarlarına ilişkin bilgilerin yer aldığı listeyi on beş gün içinde Maliye Bakanlığına bildirir. Maliye Bakanlığı, listelerde yer alan tutarları esas alarak, döner sermaye işletmesi itibarıyla gerekli kaynağı işletmeye bir ay içerisinde aktarır. İşletme tarafından hak sahibi gerçek ve tüzel kişilere, yasal olarak yapılması gereken tüm kesintiler düşüldükten sonra kalan tutar, aktarım tarihini takip eden beş işgünü içinde ödenir. Ödenecek borçlar ile ilgili olarak ayrıca temerrüt faizi, vade farkı benzeri herhangi bir ödeme yapılmaz.

Feragat suretiyle kayıtlardan çıkarılacak borç tutarları, üniversite döner sermaye işletmeleri tarafından sonuç hesaplarına aktarılır ve bu tutar üzerinden Hazine hissesi ve bilimsel araştırma projesi payı ayrıca hesaplanmaz.

İlgili döner sermaye işletmesi tarafından Maliye Bakanlığına borçlanılan tutarlar, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından 2020 yılı Ocak ayından itibaren ilgili işletmeye yapılacak ödeme tutarlarından 60 ayda eşit taksitlerle faiz uygulanmaksızın kesinti yapılması suretiyle tahsil edilir. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yapılacak kesintiler, kesintinin yapıldığı tarihten itibaren beş işgünü içerisinde Maliye Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimi hesaplarına aktarılır.

Bu maddenin birinci fıkrası kapsamında yapılan ödemeler sonrasında, Devlete ait üniversitelerin tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimlerinin ve rektörlüklerine bağlı sağlık hizmeti sunan enstitülerin döner sermaye işletmeleri öncelikle 1/1/2018 tarihinden sonraki mal ve hizmet alımları ile ilgili ödemelerini yaparlar. Üçer aylık dönemler itibarıyla nakit akışlarının uygun olması halinde 31/12/2017 öncesi dönemlere ait vadesi geçmiş borçlar, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir.

Mahkemelerce, feragat nedeniyle vekâlet ücreti ve yargılama giderlerinin tarafların üzerinde bırakılmasına karar verilir.

Başvurulara ve ödemelere ilişkin doğacak tereddütleri gidermeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.” **düzenlemelerine yer verilmiştir.**

IV. KAMU DENETÇİSİ AV. HÜSEYİN YÜRÜK'ÜN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

7) Kamu Denetçisi tarafından, İdarenin başvuruya konu işleminin hukuka ve hakkaniyete aykırı olduğu değerlendirilerek başvuranın alacağıın en kısa sürede ödenmesi ve mağduriyetin giderilmesi hususunda ilgili idareye tavsiyede bulunulması yönünde hazırlanan öneri Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

8) Başvuran 1 numaralı paragrafta açıklandığı üzere, *Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından tıbbi malzeme alımı yapıldığını, alınan tıbbi malzemelere ilişkin kesilen üç adet toplam 106.716,77 TL fatura bedellerinin vadesi geçmiş olmasına rağmen ödenmediğini* iddia ederek alacaklarının ödenmesini talep etmektedir.

9) Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörlüğü Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından doğrudan temin usulü ile başvuran Şti.'den tıbbi malzeme alımı yapıldığı, bu kapsamda **şirketin 03/05/2016 tarihli 23.498,40 TL, 19/09/2016 tarihli 44.273,60 TL ve 22/09/2016 tarihli 39.852,00 TL bedelli toplam 107.624,00 TL alacağıın bulunduğu**, ancak ilgili idare tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 75 inci maddesi gerekçe gösterilerek ödeme yapılmadığı anlaşılmıştır.

10) 7104 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 22 nci maddesi ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa eklenen geçici 75 inci maddede; devlete ait üniversitelerin tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimleri ile rektörlüklerine bağlı sağlık hizmeti sunan enstitüleri döner sermaye işletmelerinin 31/12/2017 tarihi itibarıyla muhasebe kayıtlarında yer alan ve düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla (06/04/2018) ödenmemiş ilaç ve tıbbi malzeme alımlarına ilişkin borçlarının belirli şartlarla Maliye Bakanlığı bütçesinden aktarılacak kaynak ile ödenebilmesi öngörülmüştür. Söz konusu ödemedir yararlanmak isteyen alacaklıların, ilgili işletmedeki kapsama dahil tüm alacaklarına ilişkin olarak, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten (06/04/2018) itibaren 45 gün içerisinde, **kapsama dâhil olacak tutarı yerine, vade tarihi ve alacağın türüne (ilaç, tıbbi malzeme türleri itibarıyla) göre Bakanlar Kurulunca belirlenecek olan iskonto oranlarının uygulanması sonucu hesaplanacak tutarın ödenmesini kabul ettiğine ve iskonto oranına tekabül eden tutardan feragat ettiğine**, kapsama giren alacakları için açmış oldukları davalar ile icra takiplerinden feragat ettiğine, kapsama dâhil alacaklardan bu madde uyarınca ödeme yapılanlarla ilgili hak ve alacakların hiçbir şekilde ihtilaf konusu yapılmayacağına dair yazılı olarak ilgili işletmeye başvuru yapması gerekmektedir. Alacaklara uygulanacak iskonto oranı ise, 19/04/2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2018/11611 sayılı Bakanlar Kurumu Kararı ile belirlenmiştir. Buna göre tıbbi malzemelere uygulanacak iskonto oranları, vade tarihi Aralık 2014 ve öncesi olan borçlar için %0 iken, ay bazlı artış ile vade tarihi Aralık 2017 olan borçlar için %27 oranında indirim öngörülmüştür.

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi <https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

11) Anılan düzenleme ilaç ve tıbbi malzeme satışı yapan işletmelere alacaklarını tahsil etme imkanı sağlamakla birlikte, işletmelerin alacak miktarlarında uygulanacak iskonto oranını kabul etmeleri gerekmektedir. Dolayısıyla madde kapsamında yapılacak başvurular ihtiyaridir. **Somut olayda başvuranın, alacak tutarına %27 oranında iskonto uygulandığından söz konusu düzenlemeden yararlanmadığı,** bu yüzden düzenleme kapsamında yapılacak ödemeler sonrasında, öncelikle 01/01/2018 tarihinden sonraki mal ve hizmet alımları ile ilgili ödemelerin yapılacağı, üçer aylık dönemler itibarıyla nakit akışlarının uygun olması halinde 31/12/2017 öncesi dönemlere ait vadesi geçmiş borçların, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödeneceği, ancak **kapsama girse dahi uygulamadan yararlanmayan alacaklıların ödemeleri, Kanun kapsamındaki ödeme işlemlerinin tamamlanmasından sonra getirilen bu yeni düzenlemeye göre oluşturulacak ödeme planı doğrultusunda yapılacağı,** bu kapsamda idare tarafından 2017 ve 2018 yıllarına ait borçlar ödenemediğinden 2015-2016 yıllarına işlem yapılamadığı tespit edilmiştir.

12) Söz konusu düzenleme incelendiğinde, 2547 sayılı Kanunun geçici 75 inci maddesi kapsamında başvuru yapmayan işletmeler açısından mağduriyete yol açabileceği, öncelikle 01/01/2018 tarihinden sonraki mal ve hizmet alımları ile ilgili ödemelerin yapılmasının, mevcut durumda vadesi geçmiş borçların ödeme sürelerinin daha da uzamasına neden olacağı değerlendirilmiştir. İlgili idare tarafından söz konusu alacakların nakit durumuna ve yapılan planlamalara göre mümkün olan en kısa vadelerde alacakların ödeneceği belirtilmesine karşın ödemelere ilişkin belirli bir takvim sunulmamaktadır.

13) **Anayasa'nın 2 nci maddesinde yer alan hukuk devletinin temel ilkelerinden** konuyla ilgili iki tanesi "*hukuki güvenlik*" ve "*belirlilik*" ilkeleri olup, **bireyin devlete güven duyması, ancak hukuki güvenliğin sağlandığı bir hukuk devleti düzeninde mümkün olabilecektir.** Anayasada öngörülen temel ve hürriyetlerin kullanılması ve insan haklarının insan hayatına egemen kılması için Devlet, bireylerin hukuka olan inançlarını ve güvenlerini korumakla yükümlüdür. Doktrinde hukuki güvenlik ilkesinin gerekleri de şu şekilde sıralanmıştır:

1- **Devlet faaliyetleri, önceden öngörülebilir, tahmin edilebilir olmalıdır.**

2- Devlet faaliyeti, önceden hukuk kurallarıyla düzenlenmiştir.

3- Hukuk düzeninde mümkün olduğunca hukuki istikrar sağlanmalıdır.

4- İdarenin tek yanlı işlem yapma üstünlüğüne karşı, güvence niteliğindeki kurullarla (bireylere katılma, dinleme ve savunma hakkı gibi haklar tanınarak) birey ile idare arasında denge sağlanmalıdır.

5- **İdare, bireyin haklı beklentilerine uygun davranmalıdır.**

6- **Yasal düzenlemelerde hukuka ve devlete olan güveni zedeleyici hususlardan kaçınılmalıdır.**

7- Devlet kişinin maddi ve manevi varlığını geliştirilebilmesi için hukuk güvenliğinin sağlandığı bir hukuk devleti yaratmalıdır. (*Prof. Dr. Bahtiyar Akyılmaz, Prof. Dr. Murat Sezginer, Doç. Dr. Cemil Kaya, Türk İdare Hukuku, Ankara 2009, s.130-131*)

14) Bununla birlikte, **İdareden alacağını tahsis edemeyen başvuran tarafından, Ek 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesi ile öngördüğü şekli ile mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddia edilerek AİHM nezdinde açılan 26664/no.lu Uygurur İnşaat San. Tic. Ltd. Şti./Türkiye**

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi <https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

davasında verilen 06/10/2009 tarihli kararda; “ *AİHM, içtihadından doğan ilke uyarınca, ileri sürülebilirliği yeterince ortaya konulduğunda bir alacağın, Ek 1 No’lu Protokol’ün 1. maddesi uyarınca “mülk” olarak değerlendirilebileceğini hatırlatmaktadır (bkz, Stran ve Stratis Andreadis Yunan Rafineleri — Yunanistan, 9 Aralık 1994 ve Bourdov — Rusya, başvuru no: 59498/00). işbu davada bu durum söz konusudur. Bilahare AİHM, özellikle bazı devletlerde paranın değer kaybetmesi göz önüne alındığında, Yüksek Sözleşmeci tarafın borcunu çok uzun sürede gecikmeli olarak ödemesinin, ileri sürülebilir bir alacağı bulunan kişinin maddi kaybının artmasına neden olduğunu ve söz konusu kişiyi belirsiz bir durumda bıraktığını belirtmektedir (bkz Akkuş - Türkiye, 9 Temmuz 1997). AİHM, mevcut davada, Körfez İcra Müdürlüğü’nün başvuranın alacağı olduğunu kabul ettiğini ve Belediye hakkında 18.985.000.000 TL tutarında ödeme emri çıkardığını gözlemlemektedir. Cebri icra işlemi başlatılmasına rağmen, ilgili ulusal düzenleme dikkate alındığında, başvuran, söz konusu alacağını elde edememiştir. Bununla birlikte, sunulan bilgiler göz önüne alındığında, söz konusu ödeme halen yapılmamıştır. Bu itibarla, Ek 1 No’lu Protokol’ün 1. maddesinin ihlal edildiği hükmüne varmak uygun olacaktır (benzer dava bkz, Kanioglu ve diğerleri — Türkiye, başvuru numaraları: 44766/98, 44771/98 ve 44772/98, 11 Ekim 2005).” şeklinde hüküm kurulmuştur.*

15) Anayasa Mahkemesi içtihatlarında; Anayasa’nın 35 nci maddesine göre kişilerin mülkiyet haklarının ancak kanunun öngördüğü usullerle ve kamu yararı gereği sınırlandırılabilmesi, Anayasa’nın 13 üncü maddesinde yer alan **ölçülülük ilkesi** gereği kişilerin mülkiyet haklarının sınırlandırılması hâlinde elde edilmek istenen kamu yararı ile bireyin hakları arasında adil bir denge kurulması gerektiği vurgulanmaktadır. **AİHM kararlarında da benzer şekilde,** mülkiyet hakkına yapılan bir müdahalenin Sözleşme’ye uygunluğu denetlenirken yapılan müdahalenin kamu yararı ya da genel yararı amaçlamasının yanı sıra toplumun genel yararı ile **birey haklarının korunması arasında adil bir dengenin de gözetilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.**

16) Bu kapsamda başvuran şirketin, 2016 yılında ilgili idareye tıbbi malzeme satışı yaptığı, **piyasa teklif tutanağında “Ödeme fatura tarihinden itibaren 400 gün vadeye göre yapılacaktır.” düzenlemesi yer almasına rağmen alacağının ödenmediği,** 2547 sayılı Kanunun geçici 75 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında başvuru yapmadığından idarenin nakit durumuna ve “*öncelikle 01/01/2018 tarihinden sonraki mal ve hizmet alımları ile ilgili ödemelerin yapılacağı, üçer aylık dönemler itibarıyla nakit akışlarının uygun olması halinde 31/12/2017 öncesi dönemlere ait vadesi geçmiş borçların, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödeneceği*” düzenlemesine göre ödeme yapılacağı, ancak söz konusu düzenlemenin 31/12/2017 tarihinden önce idareye ilaç ve tıbbi cihaz satışı yapan firmaların alacaklarının idare tarafından ödenme süresinin uzamasına neden olacağı değerlendirildiğinden, **İdarenin vadesi gelmiş olan borcunu ödememesinin hukuk devletinin en önemli unsurlarından olan ‘belirlilik’ ve ‘hukuki güvenlik’ ilkelerine ve mülkiyet hakkına aykırılık teşkil ettiği tespit edilmiştir.** Bununla birlikte İdarenin bir kötü yönetim örneği olan ‘2015 yılı borçlarını ödemesi’, günü gelmiş ödemelerini yapmamasına bir gerekçe olarak gösterilemez.

17) Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde, İdarenin vadesi gelmiş olan borcunu ödememesinin hukuk devletinin en önemli unsurlarından olan ‘belirlilik’ ve ‘hukuki güvenlik’ ilkelerine ve mülkiyet hakkına aykırılık teşkil ettiği **anlaşıldığından İdarenin başvuruya konu işleminin hukuka ve hakkaniyete aykırı olduğu tespit edilmiştir.**

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

18) İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; Kurumumuzun bilgi ve belge talebine süresi içinde cevap verildiği, İdarenin başvuranla ilgili işlemlerinde ‘kanunlara uygunluk’, ‘makul sürede karar verme’, ‘hesap verilebilirlik’, ‘şeffaflık’, ‘kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi’ **ilkelerine uygun davrandığı,** ancak idarenin, şikâyetçiye verdiği cevapta hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini göstermediği bu nedenle ‘karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi’ **ilkesine uymadığı** tespit edildiğinden, İdarenin bahse konu ilkelere uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

19) 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup Hatay İdare Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamında göre, **BAŞVURUNUN KABULÜNE;**

Başvuranın alacağı en kısa sürede ödenmesi ve mağduriyetin giderilmesi hususunda **HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

Kararın **BAŞVURANA** ve **HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE** tebliğine;

6328 sayılı Kanunun 20 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörlüğünce bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi